

Briuselis, 2021 m. lapkričio 26 d.
(OR. en)

14376/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0372 (CNS)

AG 109
INST 426
PE 115
FREMP 278

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPRez
gavimo data:	2021 m. lapkričio 25 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 732 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS DIREKTYVOS, kuria nustatoma išsami Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybėje narėje ir neturinčių jos pilietybės, naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose tvarka (nauja redakcija)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 732 final.

Priedama: COM(2021) 732 final

Briuselis, 2021 11 25
COM(2021) 732 final

2021/0372 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria nustatoma išsami Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybėje narėje ir neturinčių jos pilietybės, naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose tvarka(nauja redakcija)

{COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} - {SWD(2021) 357 final} -
{SWD(2021) 358 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Svarbu užtikrinti, kad judūs ES piliečiai galėtų visapusiškai naudotis turimomis ES piliečio teisėmis per būsimus Europos Parlamento rinkimus.

Demokratija yra viena pamatinių Europos Sąjungos vertybių. Kiekvienas pilietis turi teisę dalyvauti ES demokratiame gyvenime, o sprendimai turi būti priimami kuo atviriau ir kuo arčiau piliečio. ES piliečiai yra tiesiogiai atstovaujami Europos Parlamente.

ES pilietybė apima konkrečias demokratines teises. ES piliečiai, kurie naudojami savo teise gyventi, dirbti arba studijuoti valstybėje narėje, kurios pilietybės jie neturi (toliau – judūs ES piliečiai), turi teisę balsuoti ir būti kandidatais per Europos Parlamento rinkimus savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje.

Tarybos direktyvoje 93/109/EB nustatyta išsamių naudojimosi savo turimomis rinkimų teisėmis per Europos Parlamento rinkimus savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje tvarka. 2020 m. ES pilietybės ataskaitoje¹ Komisija išreiškė ketinimą siūlyti atnaujinti Tarybos direktyvą 93/109/EB dėl judžių ES piliečių teisės balsuoti ir kandidatuoti per Europos Parlamento rinkimus. Tikslas yra palengvinti informacijos teikimą piliečiams ir pagerinti keitimąsi susijusia informacija tarp valstybių narių, be kita ko, siekiant užkirsti kelią to paties rinkėjo balsavimui kelis kartus. 2021 m. Komisijos darbo programoje pranešta apie teisėkūros iniciatyvą siekiant geriau užtikrinti rinkimų teises judiems ES piliečiams.

Nepaisant šiuo metu taikomų priemonių, judiems ES piliečiams tebėra sunkumų naudotis savo turimomis rinkimų teisėmis per Europos Parlamento rinkimus. Tarp esamų problemų yra sunkumai gauti tikslią informaciją apie tai, kaip balsuoti ir kandidatuoti rinkimuose, sudėtingi registracijos procesai ir išregistravimo iš rinkimų sistemos toje valstybėje narėje, iš kurios kilęs asmuo, padariniai. Konkrečiai, siekiant užkirsti kelią vieno rinkėjo balsavimui kelis kartus per Europos Parlamento rinkimus, keistis informacija tarp valstybių narių apie registruotus rinkėjus ir kandidatus kliudo nenuosekli keitimosi duomenimis ir jų rinkimo apimtis bei terminai.

Siekiant išspręsti judiems ES piliečiams kylančius sunkumus, šia iniciatyva atnaujinamos, paaiškinamos ir sugriežtinamos esamos taisyklės, taip siekiant tikslo užtikrinti plataus masto ir įtraukų dalyvavimą 2024 m. Europos Parlamento rinkimuose, palengvinti judžių ES piliečių naudojimąsi savo teisėmis ir apsaugoti rinkimų sąžiningumą.

Šis pasiūlymas pagrįstas ilgalaikiais ir reguliariais informacijos mainais su valstybių narių kompetentingomis institucijomis, vykdytais per Komisijos specialią atitinkamų direktyvų įgyvendinimo darbo grupę ir ekspertų grupę rinkimų klausimais, taip pat dviejuose tam skirtuose papildomuose bendruose daugiadalykio Europos bendradarbiavimo rinkimų klausimais tinklo ir ekspertų grupės rinkimų klausimais susitikimuose.

Tai yra iniciatyva pagal reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT).

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Naujas postūmis Europos demokratijai yra vienas iš Komisijos prioritetų, Pirmininkės U. von der Leyen paskelbtas 2019–2024 m. Komisijos politinėse gairėse².

2020 m. gruodžio 3 d. Komisijos pristatytame Europos demokratijos veiksmų plane³ pranešta apie Komisijos ketinimą sustiprinti rinkimų procesų apsaugą ir pasiūlyti naują veiksmingą ES

¹ COM/2020/730 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0730>.

² [political-guidelines-next-commission_en_0.pdf](#) (europa.eu)

mechanizmą, kuriuo būtų sustiprintas bendradarbiavimas tarp valstybių narių ir reguliavimo institucijų. Visos siūlomos priemonės yra suderinamos su tais tikslais, kurie įkvėpė priimti Tarybos sprendimą (ES, Euratomas) 2018/994 dėl ES rinkimų teisės peržiūros.

Ši iniciatyva taip pat yra glaudžiai susijusi su pasiūlymu nauja redakcija išdėstyti 1994 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvą 94/80/EB⁴ ir su darbu, atliekamu gyvendinant kitas 2021 m. Komisijos darbo programos skaidrumo ir demokratijos dokumentų rinkinio iniciatyvas. Ši iniciatyva taip pat bus papildyta komunikatu, kurio vienas iš tikslų – remti judžių ES piliečių dalyvavimą rinkimuose.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šiuo pasiūlymu užtikrinamas suderinamumas su ES bendrųjų skaitmeninių vartų reglamentu⁵ dėl galimybės gauti aukštos kokybės informaciją apie Sąjungos ir nacionalines taisykles, taikomas piliečiams, besinaudojantiems arba ketinantiems naudotis iš Sąjungos teisės vidaus rinkos srityje išplaukiančiomis savo teisėmis, ir su „Lygybės Sąjunga. 2021–2030 m. neįgalųjų teisių strategija“⁶, kuria siekiama užtikrinti, kad neįgalieji galėtų lygiomis sąlygomis su kitais asmenimis naudotis politinėmis teisėmis⁷. Jis taip pat papildo kitą su demokratija ir skaitmeniniu pasauliu susijusią ES politiką⁸. Siekiant suteikti judiems ES piliečiams lygias galimybes naudotis elektroninio balsavimo ar balsavimo internetu priemonėmis, šio pasiūlymo tikslas yra geriau apsaugoti jų pagrindines teises, taip pat stiprinant bendrą demokratinį dalyvavimą.

Ši iniciatyva dera su ES teisės aktais dėl duomenų apsaugos.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 20 straipsniu nustatyta Sąjungos pilietybė. SESV 20 straipsnio 2 dalies b punkte ir 22 straipsnio 2 dalyje ir ES pagrindinių teisių chartijos 39 straipsnyje nustatyta, kad Sąjungos piliečiai turi teisę balsuoti ir kandidatuoti per Europos Parlamento rinkimus savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje tokiomis pačiomis sąlygomis kaip tos valstybės piliečiai. SESV 22 straipsnyje nustatyta, kad šia teise naudojamosi atsižvelgiant į išsamią tvarką, kurią, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, spręsdama pagal specialią teisėkūros procedūrą, vieningai priima Taryba.

Tarybos direktyvoje 93/109/EB nustatyta ta išsami naudojimosi rinkimų teisėmis per Europos Parlamento rinkimus tvarka.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Judžių ES piliečių turimos rinkimų teisės dalyvauti Europos Parlamento rinkimuose yra nustatytos Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, kaip jų, Sąjungos piliečių, teisių dalis. Judžių ES piliečių naudojimosi rinkimų teisėmis teisinė sistema apima ES ir nacionalinių

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos demokratijos veiksmų plano, COM/2020/790 *final*.

⁴ 1994 m. gruodžio 19 d. Tarybos Direktyva 94/80/EB, nustatanti išsamias priemones Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir nesantiems jos piliečiais, naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per vietos savivaldos rinkimus.

⁵ [EUR-Lex - 32018R1724 - LT - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁶ [EUR-Lex - 52021DC0101 - LT - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁷ Taip pat žr. Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvenciją, kurios šalys yra ES ir jos valstybės narės.

⁸ Žr. Europos demokratijos veiksmų planą, COM/2020/790 *final*.

taisyklių sąveiką. Sąjunga imasi veiksmų įgyvendindama Sutarties principą, kuriuo nustatytos judžių ES piliečių dalyvavimo rinkimuose teisės, visų pirma pagal Tarybos direktyvą 93/109/EB.

Kadangi atskiros valstybės narės nėra kompetentingos spręsti tarpvalstybinių klausimų, valstybės narės negali įveikti nustatytų problemų veikdamos pavieniui. Tik ES lygmeniu įmanoma tinkamai pasiekti, kad būtų nustatyti bendri standartai ir procedūros dėl judžių ES piliečių teisės balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose ir dėl keitimosi informacija apie atitinkamus rinkėjus ir kandidatus, siekiant užkirsti kelią vieno rinkėjo balsavimui kelis kartus.

- **Proporcingumo principas**

Siūlomomis tikslinėmis priemonėmis neviršijama to, kas reikalinga ilgalaikiam ES demokratijos vystymo ir stiprinimo tikslui pasiekti. Jomis tobulinama ir tikslinama judžių ES piliečių naudojimosi rinkimų teisėmis, jiems suteiktomis pagal Sutartį, reglamentavimo sistema ir, stiprinant dabartinę keitimosi informacija sistemą, geriau sprendžiama vieno rinkėjo balsavimo kelis kartus Europos Parlamento rinkimuose problema. Todėl pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Tarybos direktyvoje jau yra pateiktos griežtos nuostatos dėl judžių ES piliečių naudojimosi rinkimų teisėmis standartų ir procedūrų. Šiuo pasiūlymu siekiama atlikti tikslinius tos Tarybos direktyvos pakeitimus, pašalinant tam tikrus nustatytus trūkumus ir kliūtis, su kuriomis susiduria valstybės narės ir piliečiai. Atsižvelgiant į būtinumą atnaujinti teksto formuluotes, pasenusias nuorodas ir nuostatas, tikslinga išdėstyti šią Tarybos direktyvą nauja redakcija. Kadangi tai yra pasiūlymas nauja redakcija išdėstyti Tarybos direktyvą, tinkamiausia yra tos pačios rūšies teisinė priemonė.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Atsižvelgiant į neseniai Komisijos pateiktas ataskaitas, taikyta išimtis nukrypstant nuo principo „pirmiausia – vertinimas“. Yra aiškių įrodymų⁹, kad Direktyvą 93/109/EB reikia atnaujinti, ir laikoma, kad vertinimo etapui to pakanka. Galiausiai, į poveikio vertinimui parengtą išorės tyrimą taip pat įeina esamos teisinės sistemos vertinimo elementai¹⁰.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengdama šį pasiūlymą Komisija glaudžiai bendradarbiavo ir konsultavosi su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis.

⁹ 2019 m. Europos Parlamento rinkimų ataskaita ir 2020 m. ES pilietybės ataskaita. Ši direktyva taip pat buvo vieną kartą iš dalies pakeista (2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2013/1/ES).

¹⁰ 2021 m. atliktas tyrimas siekiant padėti rengti poveikio vertinimą dėl galimos ES politikos iniciatyvos remti judžių ES piliečių plataus masto ir įtraukų dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose ir vietos savivaldos rinkimuose Europoje (<https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>) ir jo priedai (<https://ec.europa.eu/info/files/annexes-study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>).

Šis pasiūlymas pagrįstas, be kita ko, viešomis konsultacijomis¹¹ su piliečiais, nevyriausybėmis organizacijomis ir vietos bei regionų valdžios institucijomis, susijusiais tyrimais, kuriuos atliko, be kita ko, Akademinis ES pilietybės teisių tinklas¹², taip pat išorės tyrimo, parengto siekiant padėti atlikti poveikio vertinimą prieš teikiant šį pasiūlymą¹³, išvadamis. Be to, jame atsižvelgta į grįžtamąją informaciją, gautą per tikslines konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis: be kita ko, iš judžių ES piliečių¹⁴, Europos bendradarbiavimo rinkimų klausimais tinklo¹⁵ ir ekspertų grupės rinkimų klausimais¹⁶. Papildomai remtasi susijusių pagal Teisių, lygybės ir pilietiškumo programą¹⁷ ir programą „Europa piliečiams“¹⁸ finansuotų projektų išvadamis, taip pat Komisijos ir Europos Parlamento tiesiogiai gautais ES piliečių atsiliepimais.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Šis pasiūlymas pagrįstas tiriamųjų duomenų šaltiniais. Šie informacijos šaltiniai apėmė konsultacijas su ekspertais, vykusias su Komisijos ekspertų grupe rinkimų klausimais ir Europos bendradarbiavimo rinkimų klausimais tinklu.

2021 m. sausio 28 d. ir 2021 m. birželio 10 d. surengti du bendri Europos bendradarbiavimo rinkimų klausimais tinklo ir ekspertų grupės rinkimų klausimais susitikimai. Dauguma šiuose dviejuose bendruose susitikimuose aptartų dalykų jau buvo iš esmės apsvarstyti ankstesniuose susitikimuose ir išsamiai išanalizuoti Komisijos ataskaitoje dėl 2019 m. Europos Parlamento rinkimų¹⁹.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas yra pagrįstas poveikio vertinimu (SWD(2021) 357). Atsižvelgiant į Tarybos direktyvos 93/109/EB ir Tarybos direktyvos 94/80/EB panašumus tiek pagrindinių naudos gavėjų (judžių ES piliečių), tiek suteikiamų teisių ir susijusių reikalavimų valstybėms narėms atžvilgiais, galimybės tobulinti šias direktyvas ir jų veikimą įvertintos viename dokumente. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę dėl šio poveikio vertinimo (SEC(2021) 576).

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12684-Inclusive-EU-Parliament-elections-supporting-EU-citizens-right-to-vote-and-stand-as-candidates-in-another-EU-country/public-consultation_lt

¹² *Political participation of Mobile EU Citizens-Insights from pilot studies on Austria, Belgium, Bulgaria, Germany, Greece, Hungary, Ireland and Poland* (Politinis judžių ES piliečių dalyvavimas: bandomųjų tyrimų Airijoje, Austrijoje, Belgijoje, Bulgarijoje, Graikijoje, Lenkijoje, Vengrijoje ir Vokietijoje įžvalgos).

¹³ 2021 m. atliktas tyrimas siekiant padėti rengti poveikio vertinimą dėl galimos ES politikos iniciatyvos remti judžių ES piliečių plataus masto ir įtraukų dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose ir vietos savivaldos rinkimuose Europoje (<https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>) ir jo priedai (<https://ec.europa.eu/info/files/annexes-study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>).

¹⁴ Siekiant padėti atlikti pagrindžiamąjį tyrimą, buvo atlikta judžių ES piliečių tikslinė apklausa internetu, vertinant judžių ES piliečių patirtį dalyvaujant politiniame gyvenime savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje, taip pat įvairius veiksnius, turinčius įtakos jų dalyvavimui.

¹⁵ Europos bendradarbiavimo rinkimų klausimais tinklas įsteigtas 2019 m. Jis vienija valstybių narių institucijų, turinčių rinkimų srities kompetenciją, atstovus ir teikia galimybę vykdyti konkrečius ir praktinius mainus įvairiomis temomis, svarbiomis užtikrinant laisvus ir sąžiningus rinkimus, įskaitant duomenų apsaugą, kibernetinį saugumą, skaidrumą ir informuotumo didinimą. Daugiau žr.: [Europos bendradarbiavimo rinkimų klausimais tinklas | Europos Komisija \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12684-Inclusive-EU-Parliament-elections-supporting-EU-citizens-right-to-vote-and-stand-as-candidates-in-another-EU-country/public-consultation_lt).

¹⁶ Ekspertų grupė rinkimų klausimais sudaryta 2005 m. Jos misija yra užmegzti glaudų bendradarbiavimą rinkimų klausimais tarp valstybių narių institucijų ir Komisijos; padėti Komisijai, teikiant informaciją ir konsultacijas dėl rinkimų teisių padėties ES ir jos valstybėse narėse; palengvinti dalijimąsi informacija, patirtimi ir gerosios praktikos pavyzdžiais šioje srityje. Žr.: [Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registras \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12684-Inclusive-EU-Parliament-elections-supporting-EU-citizens-right-to-vote-and-stand-as-candidates-in-another-EU-country/public-consultation_lt).

¹⁷ https://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/departments/justice-and-consumers/justice-and-consumers-funding-tenders/funding-programmes/previous-programmes-2014-2020/europe-citizens-efc_lt

¹⁹ COM(2020) 252 final.

Poveikio vertinime nagrinėtos dvi alternatyvios politikos galimybės spręsti nustatytas problemas. Šios politikos galimybės teikia įvairių galimų priemonių, kuriomis, manoma, bus pagerintas naudojimas rinkimų teisėmis ir bus remiamas sąžiningas rinkimų procesas, sprendžiant vieno rinkėjo balsavimo kelis kartus problemą. Konkrečiai šios politikos galimybės įvairios – nuo „švelnių“, ne teisėkūros priemonių, kuriomis remiamas informuotumo didinimas ir intensyvesnis administracinis bendradarbiavimas, iki judžių ES piliečių registravimo procedūroms taikomų bendrų standartų nustatymo ir keitimosi duomenimis siekiant užkirsti kelią vieno rinkėjo balsavimui kelis kartus. Pirmoji galimybė yra atlikti tikslinius teisės aktų pakeitimus ir taikyti „švelnaus“ pobūdžio priemonės. Tikslas yra konsoliduoti ir paaiškinti esamas Tarybos direktyvos nuostatas.

Antroji galimybė yra imtis plataus masto teisėkūros intervencijos. Laikantis nediskriminavimo principo, kaip šios direktyvos pagrindo, antrąja politikos galimybe siekiama iš esmės reformuoti direktyvos nuostatas, pavyzdžiui, nustatant teisinius reikalavimus dėl registravimo terminų. Nustatytos galimybės buvo iširtos vertinant jų veiksmingumą, efektyvumą, suderinamumą su kita ES politika, taip pat subsidiarumą ir proporcingumą. Antroji galimybė laikoma efektyviausiu būdu pasiekti visus numatytus tikslus. Tačiau pirmoji galimybė yra tinkamiausia galimybė dėl efektyvumo, suderinamumo, subsidiarumo ir proporcingumo priežasčių.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Valstybių narių ir ES administracija dėl šio pasiūlymo patirtų tam tikrų su sustiprintu bendradarbiavimu susijusių išlaidų, tačiau taip pat tikimasi, kad jis padės didinti institucijų darbo efektyvumą dėl procesų suderinimo. Be to, kai kurios valstybės narės jau yra įdiegusios sistemas, apimančias šiame pasiūlyme numatomus įsipareigojimus, todėl jos reikšmingų papildomų išlaidų nepatirtų.

Šiuo pasiūlymu supaprastinamos judžių ES piliečių registravimo balsuoti ir būti kandidatais Europos Parlamento rinkimuose procedūros. Taip pat sumažėtų jų išlaidos, palyginti su *status quo* (esamų nuostatų nekeitimu).

Nenustatyta jokių šio pasiūlymo neigiamų padarinių ekonomikai dėl judžių ES piliečių didesnės integracijos ir demokratinio dalyvavimo juos priimančioje valstybėje narėje. Numatoma, kad registracijos reikalavimų supaprastinimas ir informacijos teikimo judiems ES piliečiams bei jų informuotumo apie balsavimą gerinimas turėtų tik netiesioginį platesnį ekonominį poveikį, – tiek, kiek tuo skatinamas laisvas judėjimas.

Pasiūlyme numatoma, kad judūs ES piliečiai turės lygias galimybes naudotis nuotolinio ir elektroninio balsavimo priemonėmis tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir atitinkamos valstybės narės piliečiai. Nuotolinio balsavimo galimybės palengvina judžių ES piliečių dalyvavimą rinkimuose.

Pagal šį pasiūlymą būtų optimizuojama techninė priemonė, naudojama tarp valstybių narių keičiantis duomenimis apie registruotus rinkėjus. Tai visų pirma apimtų formalizuotą požiūrį į sistemą, kurioje palaikomas keitimasis duomenimis ir kuri veikia naudojant Komisijos suteiktą duomenų šifravimo priemonę, – aiškios nuorodos į ją būtų pateiktos Tarybos direktyvoje 93/109/EB. Visas duomenų perdavimo procesas, kurį palengvina šifravimo priemonė, būtų dar labiau sustiprintas saugiu duomenų perdavimu tarp valstybių narių, taip pat tada, kai kyla abejonių dėl individualių atvejų. Taigi, pagal šį pasiūlymą būtų palengvintos valstybių narių administravimo institucijų, kaip pagrindinių suinteresuotųjų šalių, atliekamos administracinės užduotys ir su IRT susijusios procedūros.

Todėl šio pasiūlymo skaitmeniniai aspektai yra suderinami su „skaitmenine patikra“²⁰.

²⁰

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/file_import/better-regulation-toolbox-27_en_0.pdf

- **Pagrindinės teisės**

Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 2 straipsnyje nustatyta, kad „Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisvė, demokratija, lygybė, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Šios vertybės yra bendros valstybėms narėms, gyvenančioms visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir moterų bei vyrų lygybė.“

ES sutarties 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad „Sąjungos veikla pagrįsta atstovaujama demokratija“ ir kad „[p]iliečiai Sąjungos lygiu yra tiesiogiai atstovaujami Europos Parlamente“.

ES pagrindinių teisių chartijos 26 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga pripažįsta ir gerbia neįgaliųjų teisę naudotis priemonėmis, užtikrinančiomis jų nepriklausomumą, socialinį bei profesinį integravimą ir dalyvavimą bendruomenės gyvenime.

Šiuo pasiūlymu siekiama tų nuostatų tikslų, todėl jis yra suderinamas su ES pagrindinių teisių chartijos garantuojamomis pagrindinėmis teisėmis ir įgyvendina tas teises.

Šiuo pasiūlymu didinama ES piliečių judėjimo laisvė (Chartijos 45 straipsnis). Juo taip pat remiamas vienodas požiūris į juos ir lygios galimybės balsuoti palyginti su gyvenamosios vietos valstybės narės piliečiais. Be to, juo sustiprinama teisė balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose (Chartijos 39 straipsnis) ir jų teisė į gerą administravimą (41 straipsnis).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šiuo pasiūlymu nesukuriama jokios finansinės ar administracinės naštos Europos Sąjungai. Todėl jis neturi poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Iki 2023 m. gegužės 31 d. valstybės narės turi priimti ir paskelbti priemones, būtinas šios direktyvos įgyvendinimui. Praėjus šešiams mėnesiams po kiekvienų Europos Parlamento rinkimų, valstybės narės turi nusiųsti Komisijai šios direktyvos taikymo ataskaitą. Per vienus metus po kiekvienų Europos Parlamento rinkimų Komisija turi pateikti šios direktyvos taikymo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Komisija gali siūlyti bet kokius pakeitimus, kuriuos laiko reikalingais. Taip pat per dvejus metus po 2029 m. Europos Parlamento rinkimų Komisija pati atliks Direktyvos veikimo vertinimą, jame apibendrinama iš valstybių narių ataskaitų ir Europos bendradarbiavimo rinkimų klausimais tinklo susitikimų gautą informaciją.

- **Aiškinamieji dokumentai**

Savo 2019 m. liepos 8 d. sprendime²¹ ir tolesnėje jurisprudencijoje²² Teisingumo Teismas išaiškino, kad valstybės narės, pranešdamos Komisijai apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės, turi pateikti pakankamai aiškią ir tikslią informaciją ir dėl kiekvienos atitinkamos direktyvos nuostatos nurodyti nacionalinę (-es) nuostatą (-as), kuria (-iomis) užtikrinamas jos perkėlimas į nacionalinę teisę.

²¹ Komisija /Belgija, C-543/17.

²² Žr. sprendimus bylose Komisija / Rumunija, C-549/18, ir Komisija / Airija, C-550/18.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Paaiškinimai pateikiami tik dėl tų Tarybos direktyvos nuostatų, kurias siūloma pakeisti šiuo pasiūlymu.

1. Siekiant, kad judiems ES piliečiams būtų lengviau gauti su rinkimais susijusią informaciją, 12 straipsnyje nustatomi aukštesni su rinkimais susijusios informacijos teikimo judiems ES piliečiams standartai. Pasiūlymu nustatomas reikalavimas valstybėms narėms paskirti institucijas, kurios aktyviai informuos jų teritorijoje gyvenančius judžius ES piliečius apie registravimosi rinkėju arba kandidatu Europos Parlamento rinkimuose sąlygas ir išsamias taisykles, tai atliekant prieš ir po jų registracijos, rinkimų tikslais arba Direktyvoje 2004/38/EB nustatytu tikslu. Tai taip pat galėtų apimti informacijos teikimą konkrečioms rinkėjų grupėms, kaip antai jauniems rinkėjams, ir joms pritaikytą komunikacijos priemonių naudojimą.

Siekiant didinti judžių ES piliečių informuotumą ir supratimą apie registravimosi ir dalyvavimo Europos Parlamento rinkimuose procedūras ir praktiką, tame pačiame straipsnyje nustatoma valstybių narių paskirtų institucijų pareiga pranešti judiems ES piliečiams, kurie yra registruoti kaip rinkėjai arba kandidatai, konkrečią ir jiems pritaikytą informaciją apie:

- a) jų registracijos statusą;
- b) rinkimų datą, taip pat kaip ir kur reikėtų balsuoti;
- c) atitinkamas taisykles dėl rinkėjų ir kandidatų teisių ir pareigų, įskaitant draudimus ir nesuderinamumo aspektus, taip pat rinkimų taisyklių pažeidimų atveju taikomas sankcijas;
- d) būdus gauti daugiau informacijos apie rinkimų organizavimą, įskaitant kandidatų sąrašą.

Pagal Reglamentą (ES) 2018/1724 valstybės narės turi užtikrinti, kad jų nacionaliniuose tinklalapiuose naudotojams būtų lengvai prieinama patogi naudoti, tiksli, atnaujinta ir pakankamai išsami informacija apie dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose. Valstybės narės naudojami įvairiomis komunikacijos priemonėmis ir kanalais. Todėl, siekiant užtikrinti nuoseklumą, pagal šią iniciatyvą numatoma atitinkamai išplėsti Reglamente (ES) 2018/1724 nustatytus kokybės reikalavimus, kad jie apimtų valstybių narių oficialios rinkimų informacijos tiesioginį ir individualų teikimą judiems ES piliečiams.

Siekiant didinti prieinamumą ir gerinti informavimo lygius, valstybės narės turės vartoti asmens gyvenamosios vietos valstybės narės valstybinę kalbą ir ES oficialiąją kalbą, plačiai suprantamą kuo didesniai tos valstybės teritorijoje gyvenančių ES piliečių skaičiui. Valstybės narės taip pat galės naudotis portalu „Jūsų Europa“. Kartu su kontaktine informacija, įtraukta iš dalies pakeičiant duomenis, kuriuos judūs ES piliečiai turi pateikti registruodamiesi rinkėjais ir kandidatais, tai suteiks galimybę valstybėms narėms tiesiogiai pranešti informaciją naudojantis elektroniniais kanalais. Siekiant užtikrinti įtraukų dalyvavimą rinkimuose, šia iniciatyva taip pat nustatomi neįgaliesiems ir pagyvenusiems žmonėms teikiamos informacijos prieinamumo reikalavimai, semiantis įkvėpimo iš bendrųjų pastabų, kurias pateikė Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komitetas dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos 21 straipsnio.

2. Siekiant mažinti administracines kliūtis judiems ES piliečiams, pasiūlyme (9 ir 10 straipsniuose) nustatomi standartizuoti I ir II prieduose išdėstyti oficialių deklaracijų, kurias judūs ES piliečiai turi pateikti registruodamiesi rinkėjais ir kandidatais, šablonai. Kad būtų lengviau nustatyti judžių ES piliečių tapatybę, laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 5 straipsnio 1 dalies d punkte nustatyto tikslumo principo, dabartiniai duomenys papildomi kilmės valstybės narės suteiktu asmens kodu (kai taikoma) arba vietoj to nurodomas kilmės valstybės narės išduoto tapatybės dokumento ar kelionės dokumento tipas ir jo serijos numeris. Formose taip pat bus pateikiama kontaktinė informacija, kad valstybės narės galėtų atlikti savo pareigą informuoti. Direktyvų priedai bus paskelbti *Europos*

Sąjungos oficialiajame leidinyje, todėl jie bus prieinami piliečiams ir nacionalinėms institucijoms visomis ES oficialiosiomis kalbomis.

3. 13 straipsnio pakeitimais siekiama supaprastinti dabartinę keitimosi informacija sistemą dėl judžių ES piliečių turimų rinkimų teisių. Tam skirtos priemonės apima unikalios duomenų rinkinio, nustatyto III priede, sudarymą – kartu su duomenimis, kuriais keičiamasi šiuo metu, jis apims kilmės valstybės narės suteiktą asmens kodą (kai taikoma) arba tapatybės dokumento ar kelionės dokumento tipą, taip pat registracijos datą. Be to, pakeitimuose aiškiai nurodomos elektroninės priemonės, Komisijos siūlomos naudoti valstybėms narėms, siekiant sustiprinti keitimosi duomenimis saugumą. Tuo pačiu straipsniu apribojama judžių ES piliečių registravimo apimtis, kad jie būtų įtraukiami į priimančiosios valstybės narės rinkėjų ir kandidatų sąrašus tik dėl Europos Parlamento rinkimų, taigi būtų išvengta jų išregistravimo iš kitų rinkimų. Komisija bus įgaliota pagal 19 straipsnyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą priimti įgyvendinimo aktus siekiant apibrėžti su saugių priemonių rinkinio naudojimu susijusią atsakomybę ir pareigas.

4. 17 straipsnyje nustatoma valstybių narių vykdoma reguliari įgyvendinimo stebėseną ir įgyvendinimo ataskaitų teikimas. Ataskaitose turi būti pateikiami atitinkami statistiniai duomenys dėl judžių piliečių, kaip rinkėjų arba kandidatų, dalyvavimo Europos Parlamento rinkimuose. Siekiant geriau įvertinti Direktyvoje numatytų priemonių įgyvendinimą, iš valstybių narių tikimasi, kad jos geriau rinks duomenis apie judžių ES piliečių, registruotų kaip rinkėjai ir kaip kandidatai, skaičių (kai taikoma) ir apie rinkimuose balsavusių judžių ES piliečių skaičių. 18 straipsnyje numatyta per dvejus metus po 2029 m. Europos Parlamento rinkimų atlikti Direktyvos taikymo įvertinimą.

5. 9, 10 ir 13 straipsniais Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų užtikrinta, kad oficialių deklaracijų, kurias judūs ES piliečiai teikia registruodamiesi rinkėjais arba kandidatais, šablonuose ir duomenų rinkiniuose, kuriais bus keičiamasi tarp valstybių narių, būtų toliau teikiama aktuali informacija. 20 straipsnyje nustatytos įgaliojimų delegavimo pagal SESV 290 straipsnį sąlygos.

6. Pagal nediskriminavimo principą 14 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų galimybę judiems ES piliečiams naudotis tomis pačiomis išankstinio balsavimo, balsavimo paštu, elektroninio balsavimo ir balsavimo internetu priemonėmis, kuriomis per Europos Parlamento rinkimus gali naudotis jų pačių piliečiai.

7. Laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento nuostatų dėl automatizuoto sprendimų priėmimo apribojimų, pasiūlyme iš 9 straipsnio 4 dalies išbraukiamas žodis „automatiškai“. Be to, kad būtų užtikrintas informacijos prieinamumas vienodomis sąlygomis su atitinkamų valstybių narių piliečiais, valstybės narės privalo pranešti judiems ES piliečiams apie jų išbraukimą iš rinkėjų sąrašo, jeigu jos turi tokią pareigą pranešti savo pačių piliečiams.

8. Siekiant to paties tikslo didinti judžių ES piliečių informuotumą ir jų galimybes naudotis rinkimų teisėmis, 11 straipsnio pakeitimais nustatomas reikalavimas valstybėms narėms aiškiai ir tinkamu laiku informuoti judžius ES piliečius apie jų registraciją ir apie jų teisių gynimo priemones tuo atveju, jeigu jų paraiškos būtų atmestos. Jame taip pat geriau išaiškinama šios valstybių narių pareigos apimtis, pakeičiant terminą „veiksmai“ terminu „sprendimas“. Naujoje 11 straipsnio dalyje rinkėjams ir kandidatams suteikiama teisė Direktyvos 3 straipsnio taikymo srityje ištaisyti bet kokius rinkėjų sąrašų ar kandidatų sąrašų neatitikimus arba klaidas analogiškais sąlygomis, kaip ir priimančiosios valstybės narės piliečiams.

9. Pasiūlyme taip pat numatoma patikslinti pasenusias teksto formuluotes ir nuorodas (2 straipsnio 5 ir 6 dalys, 3 straipsnio a punktas, 4 straipsnio 1 dalis ir 5, 8, 9, 10, 11 ir 16 straipsniai), nuorodas į Europos bendrijos steigimo sutartį pakeičiant nuorodomis į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir vartojant lyčių požiūriu neutralią kalbą.

10. Pakeitimai taip pat apima 15 straipsnio, kurio nuostatos buvo dėl 1994 m. Europos Parlamento rinkimų, panaikinimą.

11. 21 straipsnyje numatoma Direktyvą perkelti į nacionalinę teisę iki 2023 m. gegužės 31 d., laikantis Venecijos komisijos ir Europos Tarybos pateiktų gairių.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

2021/0372 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria nustatoma išsami Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybėje narėje ir neturinčių jos pilietybės, naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose tvarka(nauja redakcija)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdama į ~~Europos bendrijos steigimo sutartį~~ Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo , ypač į jos ~~8~~ 22 straipsnio 2 dalį,
atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,
laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,
kadangi:

↓ naujas

(1) Tarybos direktyvoje 93/109/EB²³ reikia padaryti pakeitimų. Dėl aiškumo ta direktyva turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;

↓ 93/109/EB 1 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~kadangi Europos Sąjungos sutartis žymi naują etapą kuriant vis glaudesnę Europos tautų vienybę; kadangi vienas iš jos uždavinių yra darniai ir solidariai tvarkyti valstybių narių tautų santykius; kadangi vienas iš pagrindinių jos tikslų yra stiprinti savo valstybių narių piliečių teisių ir interesų apsaugą įvedant Sąjungos pilietybę;~~

↓ 93/109/EB 2 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~kadangi tuo tikslu Europos Sąjungos sutarties, iš dalies pakeičiančios ir papildančios Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį steigiant Europos bendriją, II antraštinė dalis visiems valstybių narių piliečiams įveda Sąjungos pilietybę ir ja remiantis tokiems piliečiams suteikia tam tikras teises;~~

²³

1993 m. gruodžio 6 d. Tarybos direktyva 93/109/EB, nustatanti išsamias priemones Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir nesantiems šios valstybės piliečiais, naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per Europos Parlamento rinkimus (OL L 329, 1993 12 30, p. 34).

↓ naujas

- (2) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 20 straipsnio 2 dalies b punktu ir 22 straipsnio 2 dalimi Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir neturintiems jos pilietybės, suteikiama teisė balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir priimančiosios valstybės narės piliečiams. Ši teisė, taip pat įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 39 straipsnyje, yra konkreti 21 straipsnyje įtvirtinto lygybės ir nediskriminavimo dėl pilietybės principo išraiška. Ji taip pat yra teisės laisvai judėti ir apsigyventi, įtvirtintos SESV 20 straipsnio 2 dalies a punkte, 21 straipsnyje ir Chartijos 45 straipsnyje, pasekmė;
- (3) išsami naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose tvarka nustatyta Tarybos direktyvoje 93/109/EB;
- (4) 2020 m. ES pilietybės ataskaitoje²⁴ Komisija pabrėžė, kad reikia atnaujinti, paaiškinti ir sugriežtinti naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose taisykles, siekiant užtikrinti, kad jomis būtų remiamas platus ir įtraukus judžių ES piliečių dalyvavimas. Be to, atsižvelgiant į patirtį, įgytą taikant Tarybos direktyvą 93/109/EB vėlesniems rinkimams, ir į pakeitimus, padarytus Sutarčių pakeitimais, reikėtų atnaujinti kelias tos direktyvos nuostatas;

↓ 93/109/EB 3 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~kadangi Europos Bendrijos steigimo sutarties 8b straipsnio 2 dalyje nustatyta teisė balsuoti ir būti kandidatu per Europos Parlamento rinkimus gyvenamosios vietos valstybėje narėje yra pavyzdys, kaip taikomas valstybės narės piliečių ir ne piliečių nediskriminavimo principas, ir tos sutarties 8a straipsnyje įrašytos teisės judėti ir laisvai pasirinkti gyvenamąją vietą padarinius;~~

↓ 93/109/EB 4 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (5) ~~kadangi EB sutarties 8b straipsnio 2 dalis yra susijusi tik su galimybe naudotis teise balsuoti ir būti kandidatu per Europos Parlamento rinkimus, nepažeidžiant EB sutarties 138 straipsnio 3 dalies, numatančios, kad visose valstybėse narėse bus nustatyta vienoda tų rinkimų tvarka~~ ☒ SESV 20 straipsnio 2 dalimi nedaroma poveikio SESV 223 straipsnio 1 daliai, kurioje numatyta, kad visose valstybėse narėse nustatoma vienoda tų rinkimų tvarka, laikantis visoms valstybėms narėms bendrų principų ☒ ; ~~kadangi tuo iš esmės siekiama panaikinti valstybės narės pilietybės reikalavimą, kuris šiuo metu turi būti tenkinamas daugumoje valstybių narių norint naudotis tomis teisėmis;~~

↓ naujas

- (6) siekiant užtikrinti, kad Sąjungos piliečiai, gyvenantys valstybėje narėje ir neturintys jos pilietybės, (toliau – valstybės narės pilietybės neturintys Sąjungos piliečiai) galėtų

²⁴ https://ec.europa.eu/info/files/eu-citizenship-report-2020-empowering-citizens-and-protecting-their-rights_en

naudotis savo teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir priimančiosios valstybės narės piliečiai, turėtų būti patikslintos registravimo ir dalyvavimo tokiuose rinkimuose sąlygos, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos valstybės narės pilietybę turintiems ir jos neturintiems Sąjungos piliečiams. Visų pirma Sąjungos piliečiams, norintiems balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje, turėtų būti taikomos vienodos sąlygos, kiek tai susiję su sąlygos, kad asmuo turi būti valstybėje narėje pragyvenęs tam tikrą laikotarpį, kad galėtų naudotis šia teise, įvykdymu, taip pat su įrodymais, patvirtinančiais, kad tokia sąlyga įvykdyta;

↓ 93/109/EB 5 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~kadangi taikant EB sutarties 8b straipsnio 2 dalį iš anksto nereikalaujama suderinti valstybių narių rinkimų sistemų; kadangi, be to, kad būtų atsižvelgta į EB sutarties 3b straipsnio trečiojoje pastraipoje nustatytą proporcingumo principą, Bendrijos teisės aktų šioje srityje turinys turi apsiriboti nuostatomis, kurios būtinos EB sutarties 8b straipsnio 2 dalies tikslui pasiekti;~~

↓ 93/109/EB 6 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~kadangi EB sutarties 8b straipsnio 2 dalies tikslas yra užtikrinti, kad visi Sąjungos piliečiai, būdami ar nebūdami valstybės narės, kurioje jie gyvena, piliečiais, galėtų toje valstybėje pagal tomis pačiomis sąlygomis naudotis savo balsavimo teise ir būti kandidatais per Europos Parlamento rinkimus; kadangi dėl to ne valstybės narės piliečiams taikomi reikalavimai, įskaitant tuos, kurie yra susiję su gyvenamojo laikotarpio trukme ir įrodymu, turėtų būti tokie patys, jei jie apskritai yra, kaip ir tie, kurie taikomi atitinkamos valstybės narės piliečiams;~~

↓ 93/109/EB 7 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

(7) ~~kadangi EB sutarties 8b straipsnio 2 dalis nustato teisę balsuoti ir būti kandidatu per Europos Parlamento rinkimus gyvenamosios vietos valstybėje narėje vis dėlto nepakeisdama teisės balsuoti ir būti kandidatais pilietybės valstybėje narėje; kadangi Sąjungos piliečių laisvė pasirinkti valstybę narę, kurioje jie gali dalyvauti Europos mado rinkimuose, turi būti gerbiama, kartu rūpinantis užtikrinti, kad asmenys, balsuodami ar būdami kandidatais daugiau negu vienoje šalyje, šia laisve nepiktinaudžiautų~~ ☒ turi būti gerbiama Sąjungos piliečių laisvė pasirinkti valstybę narę, kurioje jie gali dalyvauti Europos Parlamento rinkimuose, kartu ☒ ⇒ imantis tinkamų priemonių užtikrinti, kad nė vienas asmuo nebalsuotų daugiau negu vieną kartą ☒ ☒ ir nekandidatuotų daugiau negu vienoje šalyje ☒ ;

↓ naujas

(8) pagal tarptautinius ir Europos standartus, įskaitant Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto ir Europos žmogaus teisių konvencijos reikalavimus, valstybės narės turėtų ne tik pripažinti ir gerbti Sąjungos piliečių teisę balsuoti ir kandidatuoti, bet ir užtikrinti jiems galimybę lengvai naudotis savo rinkimų teisėmis, pašalindamos kuo daugiau kliūčių, trukdančių dalyvauti rinkimuose;

- (9) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas Sąjungos piliečiams naudotis savo teise balsuoti ir kandidatuoti savo gyvenamosios vietos šalyje, tokie piliečiai turėtų būti į rinkėjų sąrašą įrašomi likus pakankamai laiko iki rinkimų dienos. Jų registracijai taikomi formalumai turėtų būti kuo paprastesni. Atitinkamiems Sąjungos piliečiams turėtų pakakti pateikti galiojančią tapatybės kortelę ir oficialią deklaraciją, kurioje būtų pateikta informacija, patvirtinanti jų teisę dalyvauti rinkimuose. Užsiregistravę valstybės narės pilietybės neturintys Sąjungos piliečiai turėtų likti rinkėjų sąrašė tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir Sąjungos piliečiai, turintys tos valstybės narės pilietybę, tol, kol jie atitinka naudojimosi teise balsuoti sąlygas. Be to, Sąjungos piliečiai kompetentingoms institucijoms turėtų pateikti kontaktinę informaciją, kad tos institucijos galėtų reguliariai juos informuoti;
- (10) nors valstybės narės turi kompetenciją nustatyti piliečių, gyvenančių už jų teritorijos ribų, teisę balsuoti arba kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose, tai, kad valstybės narės pilietybės neturintys Sąjungos piliečiai įtraukti į jų gyvenamosios vietos valstybės narės rinkėjų sąrašą, savaime neturėtų būti pagrindas juos išbraukti iš jų kilmės valstybės narės rinkėjų sąrašo kitų rūšių rinkimų atveju;
- (11) siekiant užtikrinti, kad valstybės narės pilietybės neturintys Sąjungos piliečiai galėtų naudotis savo teise kandidatuoti rinkimuose savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje, turėtų būti reikalaujama, kad tokie piliečiai pateiktų tokius pačius patvirtinamuosius dokumentus, kokių reikalaujama iš kandidatų, kurie yra atitinkamos valstybės narės piliečiai. Tačiau, siekiant nustatyti, kad tokie piliečiai naudojami SESV 20 straipsnio 2 dalies b punkte ir 22 straipsnio 2 dalyje nustatyta teise, valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti pateikti oficialią deklaraciją, kurioje būtų pateikta informacija, patvirtinanti jų teisę kandidatuoti atitinkamuose rinkimuose;
- (12) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tiksliai nustatyti rinkėjų ir kandidatų, registruotų tiek kilmės valstybėje narėje, tiek gyvenamosios vietos valstybėje narėje, tapatybę, reikalaujamų duomenų, kuriuos turi pateikti Sąjungos piliečiai kartu su paraiška būti įrašytiems į rinkėjų sąrašą arba kandidatuoti gyvenamosios vietos valstybėje narėje, sąrašė turėtų būti jų asmens kodas arba galiojančio asmens tapatybės ar kelionės dokumento serijos numeris;
- (13) Sąjungos piliečiams, iš kurių individualiu sprendimu, kompetentingos institucijos priimtu pagal civilinę ar baudžiamąją teisę, buvo atimta teisė balsuoti ir kandidatuoti, turėtų būti neleidžiama naudotis šia teise gyvenamosios vietos valstybėje narėje per Europos Parlamento rinkimus. Valstybės narės, gavusios rinkėjo registracijos paraišką, gali reikalauti, kad atitinkamas pilietis pateiktų oficialią deklaraciją, kuria patvirtinama, kad iš jo nebuvo atimta teisė balsuoti. Turėtų būti reikalaujama, kad Sąjungos piliečiai, kandidatuojantys gyvenamosios vietos šalyje, pateiktų pareiškimą, kuriuo patvirtintų, kad iš jų nebuvo atimta teisė kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose;
- (14) gyvenamosios vietos valstybė narė turėtų turėti galimybę patikrinti, ar iš Sąjungos piliečių, pareiškusių norą pasinaudoti savo teise kandidatuoti, ta teisė nebuvo atimta jų kilmės šalyje. jei valstybė narė gauna atitinkamą prašymą iš gyvenamosios vietos valstybės narės, ji per laikotarpį, per kurį įmanoma veiksmingai įvertinti kandidatūros priimtinumą, turėtų pateikti būtiną patvirtinimą. Asmens duomenys, kuriais keičiamasi, gali būti tvarkomi tik tuo tikslu. Atsižvelgiant į esminę rinkimų teisių svarbą, tai, kad kilmės valstybė narė informacijos apie Sąjungos piliečio statusą laiku nepateikia, neturėtų būti priežastis atimti teisę kandidatuoti gyvenamosios vietos valstybėje narėje. Tais atvejais, kai atitinkama informacija pateikiama vėlesniame

etape, gyvenamosios vietos valstybė narė, laikydamosi savo nacionalinėje teisėje numatytų procedūrų, atitinkamomis priemonėmis turėtų užtikrinti, kad Sąjungos piliečiams, iš kurių atimta teisė kandidatuoti jų kilmės valstybėje narėje, kurie buvo registruoti kaip kandidatai arba kurie jau yra išrinkti, būtų užkirstas kelias būti išrinktiems arba naudotis savo mandatu;

- (15) atsižvelgiant į tai, kad vykdant kitų valstybių narių piliečių tinkamumo patikrinimo procedūrą valstybėje narėje neišvengiamai prireikia atlikti daugiau administracinių veiksmų nei tos valstybės narės piliečių atveju, reikėtų leisti valstybėms narėms nustatyti kitokį Sąjungos piliečių, kurie nėra jų piliečiai, paraiškų būti kandidatais pateikimo terminą nei jų piliečiams nustatytas terminas. Bet koks terminų skirtumas turėtų apsiriboti tuo, kas būtina ir proporcinga tam, kad būtų galima laiku atsižvelgti į kilmės valstybės narės pateiktą informaciją. Tokio atskiro termino nustatymas neturėtų daryti poveikio terminams, kurie taikomi kitų valstybių narių pareigoms teikti pranešimus pagal šią direktyvą;
- (16) siekiant užkirsti kelią balsavimui kelis kartus arba atvejams, kai tas pats asmuo tuose pačiuose rinkimuose kandiduoja daugiau nei vieną kartą, valstybės narės turėtų keistis informacija, surinkta iš oficialių deklaracijų, kurias pateikė Sąjungos rinkėjai ir Sąjungos piliečiai, turintys teisę kandidatuoti. Kadangi valstybės narės piliečių tapatybei nustatyti remiasi skirtingais duomenimis, reikėtų numatyti bendrą duomenų rinkinį, kad būtų galima tiksliai nustatyti Sąjungos rinkėjų ir Sąjungos piliečių, turinčių teisę kandidatuoti, tapatybę ir neleisti jiems balsuoti arba kandidatuoti daugiau nei vieną kartą. Turėtų būti keičiamasi tik tais asmens duomenimis, kurie būtini šiems tikslams pasiekti;
- (17) valstybių narių keitimasis informacija siekiant užkirsti kelią balsavimui kelis kartus arba atvejams, kai tas pats asmuo tuose pačiuose rinkimuose kandiduoja daugiau nei vieną kartą, neturėtų neleisti jų piliečiams balsuoti ar kandidatuoti kitų rūšių rinkimuose. Siekiant palengvinti nacionalinių valdžios institucijų bendravimą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės to keitimosi informacija reikmėms paskirtų vieną kontaktinį punktą. Praeityje Komisija sukūrė saugią priemonę, kurią valstybės narės, prisiimdamos atsakomybę, turėjo naudoti keitimosi būtiniais duomenimis reikmėms. Ta saugi priemonė turėtų būti įtraukta į šią direktyvą, siekiant toliau remti valstybių narių kompetentingų institucijų tarpusavio mainus. Tvarkydamos asmens duomenis šioje srityje valstybės narės veiks kaip atskiros duomenų valdytojos;
- (18) siekiant nustatyti su minėtos saugios priemonės veikimu susijusias atsakomybės sritis ir pareigas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679²⁵ IV skyrių, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁶;
- (19) informacijos apie rinkimų teises ir procedūras prieinamumas yra vienas esminių elementų užtikrinant veiksmingą naudojimąsi SESV 20 straipsnio 2 dalies b punkte ir 22 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta teise;

²⁵ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

²⁶ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

(20) tinkamos informacijos, susijusios su rinkimų procedūromis, trūkumas daro poveikį piliečiams naudojantis savo, kaip Sąjungos piliečių, rinkimų teisėmis. Tai taip pat daro poveikį kompetentingų institucijų gebėjimui naudotis savo teisėmis ir vykdyti savo pareigas. Turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės paskirtų institucijas, konkrečiai atsakingas už tinkamą Sąjungos piliečių informavimą apie jų teises pagal SESV 20 straipsnio 2 dalies b punktą ir 22 straipsnio 2 dalį bei nacionalines taisykles ir procedūras, susijusias su dalyvavimu Europos Parlamento rinkimuose ir jų organizavimu. Siekiant užtikrinti komunikacijos veiksmingumą, informacija turėtų būti teikiama aiškiai ir suprantamai;

(21) siekiant pagerinti rinkimų informacijos prieinamumą, tokia informacija turėtų būti prieinama ne tik priimančiosios valstybės narės kalba (-omis), bet ir bent dar viena oficialiąja Sąjungos kalba, kurią plačiai supranta kuo daugiau Sąjungos piliečių, gyvenančių jos teritorijoje. Valstybės narės konkrečiose savo teritorijos dalyse arba regionuose gali vartoti skirtingas oficialiąsias Sąjungos kalbas, priklausomai nuo to, kokią kalbą supranta didžiausia ten gyvenančių Sąjungos piliečių grupė;

↓ 93/109/EB 8 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

(22) ~~kadangi, laikantis EB sutarties 8b~~ SESV 22 straipsnio 2 dalies, bet kuri ~~leidžianti nukrypti~~ nuo šios direktyvos bendrų taisyklių nukrypti leidžianti nuostata turi būti pateisinta valstybei narei išskylančiais specifiniais sunkumais ⇒ ir turi atitikti Chartijos 52 straipsnio reikalavimus, įskaitant reikalavimą, kad bet kokie naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose apribojimai turi būti numatyti įstatymo ir jiems turi būti taikomi proporcingumo ir būtinumo principai ⇐. Be to, ~~kadangi reikia, kad~~ bet kuri ~~leidžianti nukrypti~~ nukrypti leidžianti nuostata, ~~atsižvelgiant į jos pobūdį, būtų iš naujo svarstoma ir pakeista~~ turi būti peržiūrima, kaip numatyta Chartijos 47 straipsnyje ;

↓ 93/109/EB 9 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

(23) ~~kadangi tokie specifiniai sunkumai gali iškilti valstybėje narėje, kurioje gyvenančių ir nesančių jos piliečiais Sąjungos piliečių, sulaukusių amžiaus, nuo kurio suteikiama balsavimo teisė, dalis gerokai viršija bendrą vidurkį;~~ tokie specifiniai sunkumai gali iškilti valstybėje narėje, kurioje gyvenančių jos pilietybės neturinčių Sąjungos piliečių, sulaukusių rinkimų teisės amžiaus, dalis gerokai viršija bendrą vidurkį. ~~kadangi leidžiančios nukrypti nuostatos yra pateisinamos tais atvejais, kai tokie piliečiai sudaro daugiau kaip 20 % bendro rinkėjų skaičiaus; kadangi tokios leidžiančios nukrypti nuostatos turi būti grindžiamos gyvenamojo laikotarpio kriterijumi;~~ Nukrypti leidžiančios nuostatos dėl teisės balsuoti turėtų būti pateisinamos tais atvejais, kai tokie piliečiai sudaro daugiau kaip 20 proc. bendro rinkėjų skaičiaus, ir grindžiamos gyvenimo laikotarpio kriterijumi;

↓ 93/109/EB 10 konstatuojamoji dalis

~~kadangi Sąjungos pilietybė siekiama Sąjungos piliečiams sudaryti sąlygas geriau integruotis priimančiojoje šalyje ir šiame kontekste pagal Sutarties rengėjų ketinimus svarbu išvengti~~

~~supriešinančio dalijimo į savo valstybės piliečių ir ne savo valstybės piliečių kandidatų sąrašus;~~

↓ 93/109/EB 11 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

(24) ~~kadangi šis supriešinančio dalijimo pavojus ypač aktualus valstybei narei, kurioje tos valstybės pilietybės~~ valstybės narės, kuriose jų pilietybės neturinčių Sąjungos piliečių, sulaukusių amžiaus, nuo kurio suteikiama balsavimo teisė, rinkimų teisės amžiaus, dalis viršija 20 proc. bendro ten gyvenančių to amžiaus Sąjungos piliečių skaičiaus, ~~ir kad dėl to svarbu, jog ši valstybė narė galėtų~~ turėtų turėti galimybę pagal Sutarties 8b straipsnį SESV 22 straipsnio 2 dalį nustatyti konkrečias nuostatas dėl kandidatų sąrašų sudėties;

↓ 93/109/EB 12 konstatuojamoji dalis

(25) ~~kadangi turi būti atsižvelgta į tai, kad tam tikrose valstybėse narėse gyvenantys asmenys, esantys kitų valstybių narių piliečiai, turi teisę balsuoti per rinkimus į nacionalinį parlamentą ir dėl to tose valstybėse narėse gali būti apsieita be tam tikrų šios direktyvos nuostatų,~~ turi būti atsižvelgta į tai, kad tam tikrose valstybėse narėse gyvenantys asmenys, turintys kitų valstybių narių pilietybę, turi teisę balsuoti nacionalinio parlamento rinkimuose ir dėl to tose valstybėse narėse tam tikrų šios direktyvų nuostatų galima atsisakyti;

↓ naujas

(26) duomenys apie naudojimąsi teisėmis ir šios direktyvos taikymą gali būti naudingi nustatant priemones, būtinas siekiant užtikrinti veiksmingą naudojimąsi Sąjungos piliečių rinkimų teisėmis. Siekiant pagerinti Europos Parlamento rinkimų duomenų rinkimą, būtina nustatyti reguliarią įgyvendinimo valstybėse narėse stebėseną ir ataskaitų teikimą. Be to, Komisija turėtų įvertinti šios direktyvos taikymą ir po kiekvienų Europos Parlamento rinkimų turėtų Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti ataskaitą, kurioje būtų pateiktas toks vertinimas;

(27) būtina, kad Komisija pati įvertintų šios direktyvos taikymą per pagrįstą laikotarpį, nuo Europos Parlamento rinkimų praėjus bent dvejiems metams;

(28) siekiant užtikrinti, kad oficialių deklaracijų, kurias turi pateikti valstybės narės pilietybės neturintys Sąjungos piliečiai, norintys balsuoti arba kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose, šablonuose ir toliau būtų pateikiami atitinkami duomenys, susiję su Sąjungos piliečių naudojimosi rinkimų teisėmis, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais tie šablonai būtų iš dalies pakeisti. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (29) valstybės narės, ratifikuodamos Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją, ir Sąjunga, ją sudarydama²⁷, įsipareigojo užtikrinti, kad šios konvencijos būtų laikomasi. Siekiant remti įtraukų ir lygiateisį neįgaliųjų dalyvavimą rinkimuose, Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybėje narėje ir neturinčių jos pilietybės, naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose tvarka turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į neįgalių ir vyresnio amžiaus piliečių poreikius;
- (30) įgyvendinant šią direktyvą, asmens duomenų tvarkymui taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725²⁸;
- (31) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę 2022 m. XX XX;
- (32) šia direktyva laikomasi pagrindinių teisių ir principų, visų pirma pripažintų Chartijoje, ypač jos 21 ir 39 straipsniuose. Todėl labai svarbu, kad ši direktyva būtų įgyvendinta atsižvelgiant į tas teises ir principus, užtikrinant visapusišką pagarbą, *inter alia*, teisei į asmens duomenų apsaugą, teisei į nediskriminavimą, teisei balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose, judėjimo ir apsigyvenimo laisvei ir teisei į veiksmingą teisinę gynybą;
- (33) pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnių direktyvų nuostatų. Pareiga perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal anksčiau priimtas direktyvas;
- (34) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų, nurodytų IV priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminais,

↓ 93/109/EB 8 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

ISKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

☒ *Dalykas ir taikymo sritis* **☒**

1. ~~Ši direktyva nustato išsamias priemones, kuriomis vadovaudamiesi Sąjungos piliečiai, gyvenantys valstybėje narėje ir nesantys jos piliečiais, gali ten naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per rinkimus į Europos Parlamentą.~~ ☒ Šioje direktyvoje nustatoma išsami Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybėje narėje ir neturinčių jos pilietybės, naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose tvarka ☒.

²⁷ 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimas 2010/48/EB dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 23, 2010 1 27, p. 35).

²⁸ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39–98).

2. Nė viena šios direktyvos nuostata neturi įtakos jokios valstybės narės nuostatoms dėl jos piliečių, gyvenančių ne jos rinkimų teritorijoje, teisės balsuoti ar ~~būti kandidatais~~ kandidatuoti.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje:

- (1) ~~rinkimai į Europos Parlamentą~~ Europos Parlamento rinkimai – atstovų į Europos Parlamentą rinkimai tiesioginiu visuotiniu balsavimu pagal ~~1976 m. rugsėjo 20 d. Aktą~~ Aktą dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise ²⁹;
- (2) rinkimų teritorija – ~~tai~~ valstybės narės teritorija, kurioje pagal pirmiau minėtą aktą ir juo remiantis pagal tos valstybės rinkimų įstatymą tos valstybės tauta renka Europos Parlamento narius;
- (3) gyvenamosios vietos valstybė narė – valstybė narė, kurioje Sąjungos pilietis gyvena, bet ~~nėra jos pilietis~~ kurios pilietybės neturi ;
- (4) kilmės valstybė narė – ~~tai valstybė narė, kurios piliečiu yra Sąjungos pilietis~~ valstybė narė, kurios pilietybę Sąjungos pilietis turi ;
- (5) ~~Bendrijos rinkėjas tai~~ Sąjungos rinkėjas – kiekvienas Sąjungos pilietis, turintis teisę pagal šią direktyvą balsuoti ~~per rinkimus į Europos Parlamentą~~ Europos Parlamento rinkimuose gyvenamosios vietos valstybėje narėje;
- (6) ~~Bendrijos pilietis, turintis teisę būti kandidatu tai kiekvienas Sąjungos pilietis, turintis teisę būti kandidatu rinkimuose į Europos Parlamentą gyvenamosios vietos valstybėje narėje pagal šią direktyvą~~ Sąjungos pilietis, turintis teisę kandidatuoti, – bet kuris Sąjungos pilietis, turintis teisę kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose gyvenamosios vietos valstybėje narėje pagal šią direktyvą ;
- (7) rinkėjų sąrašas – ~~tai~~ kompetentingos institucijos sudarytas ir atnaujinamas pagal gyvenamosios vietos valstybės narės rinkimų įstatymą oficialus visų rinkėjų, turinčių teisę balsuoti tam tikroje rinkimų apygardoje ar vietovėje, oficialus registras arba gyventojų registras, jei jame nurodoma ~~balsavimo~~ teisė balsuoti ;
- (8) nustatytoji diena – ~~tai~~ diena arba dienos, iki kurios arba kurių Sąjungos piliečiai pagal gyvenamosios vietos valstybės narės teisę turi atitikti reikalavimus, kad galėtų balsuoti arba ~~būti kandidatais~~ kandidatuoti toje valstybėje;
- (9) oficiali deklaracija – ~~tai~~ atitinkamo asmens deklaracija, kurioje, taikant nacionalinę teisę, už bet kokį netikslumą tam asmeniui gali būti ~~skiriamos nuobaudos~~ skiriama nuobauda.

²⁹ OL L 278, 1976 10 8, p. 5.

3 straipsnis

~~☒~~ Teisės balsuoti ir kandidatuoti sąlygos ~~☒~~

~~Kiekvienas asmuo, kuris nustatytą dieną~~ ~~☒~~ Teisę balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose gyvenamosios vietos valstybėje narėje, jei tos teisės nėra atimtos pagal 6 ir 7 straipsnius, turi šie asmenys: ~~☒~~

a) ~~☒~~ asmuo, kuris nustatytą dieną ~~☒~~ yra Sąjungos pilietis pagal ~~Sutarties 8 straipsnio 1 dalies antrąjį pastraipą~~ ~~☒~~ SESV 20 straipsnio 1 dalį ~~☒~~ ;

b) ~~nėra gyvenamosios vietos valstybės narės pilietis, bet atitinka tuos pačius teisei balsuoti ir būti kandidatu keliamus reikalavimus, kuriuos ta valstybė pagal įstatymą taiko savo piliečiams~~ ~~☒~~ asmuo, kuris nustatytą dieną nėra gyvenamosios vietos valstybės narės pilietis, bet atitinka tuos pačius teisei balsuoti ir kandidatuoti keliamus reikalavimus, kuriuos ta valstybė pagal įstatymą taiko savo piliečiams ~~☒~~

~~☒~~

~~turi teisę balsuoti ir būti kandidatu per rinkimus į Europos Parlamentą gyvenamosios vietos valstybėje narėje, jei tos teisės jam nėra atimtos pagal 6 ir 7 straipsnius.~~

Tuo atveju, kai gyvenamosios vietos valstybės narės piliečiai gali būti kandidatais, jeigu jie tam tikrą minimalų laikotarpį buvo jos piliečiais ~~☒~~ kandidatuoti, jeigu jie buvo jos piliečiais tam tikrą minimalų laikotarpį ~~☒~~ , Sąjungos piliečiai laikomi atitinkančiais šį reikalavimą, jei jie tokį patį laikotarpį yra buvę kurios nors valstybės narės piliečiais.

4 straipsnis

~~☒~~ Draudimas balsuoti daugiau kaip vieną kartą arba kandidatuoti daugiau kaip vienoje valstybėje narėje ~~☒~~

1. ~~Bendrijos~~ ~~☒~~ Sąjungos ~~☒~~ rinkėjai savo teisę balsuoti įgyvendina arba gyvenamosios vietos valstybėje narėje, arba kilmės valstybės narėje. Joks asmuo per tuos pačius rinkimus negali balsuoti daugiau kaip vieną kartą.

2. Joks asmuo per tuos pačius rinkimus negali ~~būti kandidatu~~ ~~☒~~ kandidatuoti ~~☒~~ daugiau kaip vienoje valstybėje narėje.

5 straipsnis

~~☒~~ Gyvenimo laikotarpio reikalavimai ~~☒~~

~~Jei, norėdami balsuoti ar būti kandidatais, gyvenamosios vietos valstybės narės piliečiai tam tikrą minimalų laikotarpį turi būti pragyvenę tos valstybės rinkimų teritorijoje, Bendrijos rinkėjai ir Bendrijos piliečiai, turintys teisę būti kandidatais, laikomi atitinkančiais tą reikalavimą tais atvejais, jei jie yra pragyvenę tolygų laikotarpį kitose valstybėse narėse~~ ~~☒~~ Jei, norėdami balsuoti ar kandidatuoti, gyvenamosios vietos valstybės narės piliečiai turi būti pragyvenę tos valstybės rinkimų teritorijoje tam tikrą minimalų laikotarpį, Sąjungos rinkėjai ir teisę kandidatuoti turintys Sąjungos piliečiai laikomi atitinkančiais tą reikalavimą tais atvejais, jei jie yra pragyvenę tolygų laikotarpį kitose valstybėse narėse ~~☒~~ . Ši nuostata taikoma

nepažeidžiant jokių specifinių gyvenamojo gyvenimo laikotarpio trukmės reikalavimų tam tikroje rinkimų apygardoje ar vietovėje.

6 straipsnis

Neatitiktis reikalavimams

↓ 2013/1/ES 1 straipsnio 1 dalies
a punktas (pritaikytas)

1. ~~Sąjungos piliečiui, gyvenančiam valstybėje narėje ir nesančiam tos valstybės narės piliečiu, kuriam atskiru teisiniu sprendimu arba administraciniu sprendimu, jei pastarajam sprendimui gali būti taikomos teisės gynimo teismine tvarka priemonės, buvo atimta teisė būti kandidatu pagal jo gyvenamosios vietos valstybės narės teisę arba pagal jo kilmės valstybės narės teisę, neleidžiama naudotis ta teise gyvenamosios vietos valstybėje narėje per rinkimus į Europos Parlamentą~~ Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir neturintiems jos pilietybės, iš kurių individualiu teisiniu arba administraciniu sprendimu, jei pastarąjį sprendimą galima apskūsti teismine tvarka, buvo atimta teisė kandidatuoti pagal jų gyvenamosios vietos valstybės narės teisę arba pagal jų kilmės valstybės narės teisę, neleidžiama naudotis ta teise gyvenamosios vietos valstybėje narėje per Europos Parlamento rinkimus .

↓ 2013/1/ES 1 straipsnio 1 dalies
b punktas (pritaikytas)

2. ~~Gyvenamosios vietos valstybė narė patikrina, ar Sąjungos piliečiams, pareiškusiems norą pasinaudoti teise būti kandidatu, ta teisė nebuvo atimta kilmės valstybėje narėje atskiru teisiniu sprendimu arba administraciniu sprendimu, jei pastarajam sprendimui gali būti taikomos teisės gynimo teismine tvarka priemonės~~ Gyvenamosios vietos valstybė narė patikrina, ar iš Sąjungos piliečių, pareiškusių norą pasinaudoti teise kandidatuoti, ta teisė nebuvo atimta kilmės valstybėje narėje individualiu teisiniu arba administraciniu sprendimu, jei pastarąjį sprendimą galima apskūsti teismine tvarka .

↓ 2013/1/ES 1 straipsnio 1 dalies
c punktas

3. Taikant šio straipsnio 2 dalį, gyvenamosios vietos valstybė narė praneša kilmės valstybei narei apie 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą deklaraciją. Tuo tikslu kilmės valstybė narė per 5 darbo dienas nuo pranešimo gavimo ir bet kokių tinkamų būdų arba, jei įmanoma, per trumpesnę laikotarpį, jei to prašo gyvenamosios vietos valstybė narė, pateikia atitinkamą turimą informaciją. Tokią informaciją gali sudaryti tik duomenys, būtini šiam straipsniui įgyvendinti, ir ją galima naudoti tik tuo tikslu.

Jei gyvenamosios vietos valstybė narė per nustatytą laikotarpį informacijos negauna, kandidatūra vis tiek priimama.

4. Jei pateikta informacija anuliuoja deklaracijos turinį, gyvenamosios vietos valstybė narė, nepaisant to, ar ji gauna informaciją per nustatytą laikotarpį ar vėlesniame etape, imasi reikiamų priemonių neleisti atitinkamam asmeniui ~~būti kandidatu~~ kandidatuoti arba, kai to padaryti neįmanoma, neleisti tam asmeniui arba būti išrinktam, arba naudotis savo mandatu.

5. Valstybės narės paskiria ryšių palaikymo punktą informacijai, kuri būtina taikant 3 dalį, priimti ir perduoti. Jos praneša Komisijai šio ryšių palaikymo punkto pavadinimą ir kontaktinius duomenis bei visą su juo susijusią atnaujintą informaciją arba informaciją apie pasikeitimus. Komisija tvarko ryšių palaikymo punktų sąrašą ir sudaro galimybę jį gauti valstybėms narėms.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

⇒ naujas

7 straipsnis

Balsavimo teisės atėmimas

1. Gyvenamosios vietos valstybė narė gali patikrinti, ar ~~Sąjungos piliečiams, pareiškusiems~~ iš Sąjungos piliečių, pareiškusių norą pasinaudoti teise balsuoti, ta teisė nebuvo atimta kilmės valstybėje narėje individualiu sprendimu, priimtu pagal civilinę ar baudžiamąją teisę.

2. ~~Šio straipsnio 1 dalyje nurodytu tikslu~~ Taikant šio straipsnio 1 dalį, gyvenamosios vietos valstybė narė gali pranešti kilmės valstybei narei apie 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą deklaraciją. Tokiu atveju kilmės valstybė narė laiku ir tinkamai pateikia atitinkamą ir paprastai gaunamą informaciją; tokią informaciją gali sudaryti tik duomenys, ~~būtinai būtina reikalingi~~ šiam straipsniui įgyvendinti, ir ją galima naudoti tik tuo tikslu. Jei pateikta informacija anuliuoja deklaracijos turinį, gyvenamosios vietos valstybė narė imasi atitinkamų priemonių neleisti atitinkamam asmeniui balsuoti.

3. Kilmės valstybė narė gali laiku ir tinkamai pateikti gyvenamosios vietos valstybei narei bet kokią informaciją, reikalingą šiam straipsniui įgyvendinti.

8 straipsnis

Laisvė pasirinkti balsuoti gyvenamosios vietos valstybėje narėje

1. ~~Bendrijos rinkėjai naudojami teise balsuoti gyvenamosios vietos valstybėje narėje, jei jis yra pareiškęs~~ Sąjungos rinkėjai naudojami teise balsuoti gyvenamosios vietos valstybėje narėje, jei jie yra pareiškę norą tai daryti.

2. Jei gyvenamosios vietos valstybėje narėje balsavimas yra privalomas, Bendrijos Sąjungos rinkėjai, pareiškę norą balsuoti toje valstybėje narėje , privalo balsuoti.

II SKYRIUS

~~NAUDOJIMASIS BALSAVIMO TEISE IR TEISE BŪTI KANDIDATU~~ ~~TEISE BALSUOTI IR KANDIDATUOTI~~

9 straipsnis

Įrašymas į rinkėjų sąrašą ir išbraukimas iš jo

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad sudarytų sąlygas pareiškusiam norą balsuoti Bendrijos rinkėjui Sąjungos rinkėjui, pareiškusiam norą būti įregistruotam kaip rinkėjui, pakankamai iš anksto prieš rinkimų dieną būti įrašytam į rinkėjų sąrašą.

2. ~~Kad Bendrijos rinkėjo pavardė būtų įrašyta į rinkėjų sąrašą, jis pateikia tokį patį dokumentą kaip ir atitinkamos valstybės narės pilietis~~ Kad Sąjungos rinkėjų pavardės būtų įrašytos į rinkėjų sąrašą, jie pateikia tokius pačius dokumentus kaip ir rinkėjai, kurie yra atitinkamos valstybės narės piliečiai . ~~Jis~~ Jie taip pat pateikia oficialią deklaraciją, kurioje nurodoma: ⇒ parengtą pagal I priede pateiktą šabloną. ⇐

a) ~~jo pilietybę ir adresą gyvenamosios vietos valstybės narės rinkimų teritorijoje;~~

b) ~~atitinkamais atvejais kilmės valstybės narės vietovė ar rinkimų apygarda, kurios rinkėjų sąrašė jo pavardė buvo paskutinį kartą įrašyta, ir~~

c) ~~tai, kad teise balsuoti jis pasinaudos tik gyvenamosios vietos valstybėje narėje.~~

3. Gyvenamosios vietos valstybė narė taip pat gali reikalauti, kad Bendrijos rinkėjas Sąjungos rinkėjai :

a) savo deklaracijoje, numatytoje šio straipsnio 2 dalyje, nurodytų, jog jo kilmės valstybėje narėje jam nebuvo atimta balsavimo teisė kad iš jų neatimta teisė balsuoti jų kilmės valstybėje narėje ;

b) pateiktų galiojantį ~~asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą; ir asmens tapatybės dokumentą;~~

c) nurodytą datą, nuo kurios jis gyvena toje valstybėje ar yra gyvenęs jie gyvena toje valstybėje arba kitoje valstybėje narėje.

4. Bendrijos Sąjungos rinkėjai, įrašyti į rinkėjų sąrašą, jame išlieka tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir atitinkamos valstybės narės piliečiai iki to momento, kai jie paprašo būti išbrauktais arba kai jie automatiškai išbraukiami, nes jie ~~ju~~ nebeatitinka reikalavimų naudotis balsavimo teise balsuoti . ⇒ Kai taikomos nuostatos, kuriomis piliečiams pranešama apie tokį išbraukimą iš rinkėjų sąrašo, šios nuostatos vienodai taikomos Sąjungos rinkėjams. ⇐

↓ naujas

5. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl šio straipsnio 2 dalyje nurodyto oficialios deklaracijos šablono formos ir turinio dalinio pakeitimo.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

⇒ naujas

10 straipsnis

⊠ Kandidatų registravimas ⊠

1. ~~Paduodamas paraišką būti kandidatu, Bendrijos pilietis pateikia tokius pačius patvirtinamuosius dokumentus kaip ir kandidatas, kuris yra atitinkamos valstybės narės pilietis.~~ Paduodami paraišką būti kandidatais Sąjungos piliečiai pateikia tokius pačius patvirtinamuosius dokumentus kaip ir kandidatai, kurie yra atitinkamos valstybės narės piliečiai. ~~Jis~~ ⊠ Jie ⊠ taip pat pateikia oficialią deklaraciją, ~~kurioje nurodoma:~~ ⇒ parengtą pagal II priede pateiktą šabloną. ⇐

↓ 2013/1/ES 1 straipsnio 2 dalies
a punktas

a) ~~jo pilietybę, gimimo data ir vieta, paskutinis adresas kilmės valstybėje narėje bei jo adresas gyvenamosios vietos valstybės narės rinkimų teritorijoje;~~

↓ 93/109/EB

b) ~~kad jis nėra kandidatas per rinkimus į Europos Parlamentą kurioje nors kitoje valstybėje narėje;~~

e) ~~atitinkamais atvejais kilmės valstybės narės vietovė ar rinkimų apygarda, kurios rinkėjų sąrašė jo pavardė buvo paskutinį kartą įrašyta, ir~~

↓ 2013/1/ES 1 straipsnio 2 dalies
b punktas

~~d) kad atskiru teisiniu sprendimu arba administraciniu sprendimu, jei pastarajam sprendimui gali būti taikomos teisės gynimo teismine tvarka priemonės, jam nebuvo atimta teisė būti kandidatu kilmės valstybėje narėje.~~

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

~~23. Gyvenamosios vietos valstybė narė taip pat gali reikalauti, kad teisė būti kandidatu turintis Bendrijos pilietis pateiktų galiojančią asmens tapatybę patvirtinančią Sąjungos piliečiai, turintys teisę kandidatuoti, pateiktų galiojančią asmens tapatybės dokumentą. Ji taip pat gali reikalauti, kad jis jie nurodytą datą, nuo kurios jis yra kokios nors valstybės narės pilietis jie yra kurios nors valstybės narės piliečiai .~~

↓ naujas

3. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto oficialios deklaracijos šablono formos ir turinio dalinio pakeitimo.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

⇒ naujas

11 straipsnis

Sprendimas dėl registravimo ir teisių gynimo priemonės

1. Gyvenamosios vietos valstybė narė neatidėliodama aiškia ir paprasta kalba praneša atitinkamam asmeniui atitinkamiems asmenims apie veiksmus, kurių buvo imtasi sprendimą dėl jo paraiškos būti įrašytam į rinkėjų sąrašus jų paraiškos būti įrašytiems į rinkėjų sąrašus arba apie sprendimą dėl jo paraiškos būti kandidatu jų paraiškos būti kandidatais priimtinumo.

2. Jei atsisakoma asmenį Sąjungos piliečius įrašyti į rinkėjų sąrašą ar atmetama jo paraiška būti kandidatu, atitinkamas asmuo turi teisę į teisinę gynybą jų paraiška būti kandidatais, atitinkami asmenys turi teisę į teisių gynimo priemones tomis pačiomis sąlygomis, kokias gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktai numato rinkėjams ir teisę būti kandidatais kandidatuoti turintiems asmenims, kurie yra jos piliečiai.

↓ naujas

3. Europos Parlamento rinkimų rinkėjų sąrašų arba kandidatų sąrašų klaidų atveju, atitinkamas asmuo turi teisę į teisių gynimo priemones panašiomis sąlygomis, kokios gyvenamosios vietos valstybės narės įstatymais numatytos rinkėjams ir teisę kandidatuoti turintiems asmenims, kurie yra jos piliečiai.

4. Valstybės narės aiškiai ir laiku informuoja atitinkamą asmenį apie 1 dalyje nurodytą sprendimą ir apie 2 ir 3 dalyse nurodytas teisių gynimo priemones.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

12 straipsnis

⊗ Informacijos teikimas ⊗

~~Gyvenamosios vietos valstybė narė laiku ir tinkamai informuoja Bendrijos rinkėjus ir Bendrijos piliečius, turinčius teisę būti kandidatais, apie sąlygas ir išsamias priemones naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per rinkimus toje valstybėje.~~

↓ naujas

1. Valstybės narės paskiria nacionalinę instituciją, atsakingą už priemonių, būtinų užtikrinti, kad valstybės pilietybės neturintys Sąjungos piliečiai būtų laiku informuojami apie rinkėjų ar kandidatų registravimo Europos Parlamento rinkimuose sąlygas ir išsamias taisykles, taikymą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad pagal 1 dalį paskirtos institucijos tiesiogiai ir individualiai Sąjungos rinkėjams ir Sąjungos piliečiams, turintiems teisę kandidatuoti, pateiktų šią informaciją:

a) jų registracijos statusą;

b) rinkimų datą, taip pat kaip ir kur balsuoti;

c) atitinkamas taisykles dėl rinkėjų ir kandidatų teisių ir pareigų, įskaitant draudimus, nesuderinamumus ir sankcijas už rinkimų taisyklių pažeidimus, ypač susijusius su balsavimu kelis kartus;

d) būdus gauti papildomos informacijos, susijusios su rinkimų organizavimu, įskaitant kandidatų sąrašą.

3. Informacija apie rinkėjų ar kandidatų registravimo Europos Parlamento rinkimuose sąlygas ir išsamias taisykles bei 2 dalyje nurodyta informacija pateikiama aiškiai ir paprasta kalba.

Pirmoje pastraipoje nurodyta informacija pateikiama ne tik viena ar keliomis priimančiosios valstybės narės valstybinėmis kalbomis, bet ir pateikiamas vertimas į bent vieną kitą oficialiąją Sąjungos kalbą, kurią plačiai supranta kuo daugiau Sąjungos piliečių, gyvenančių jos teritorijoje, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1724³⁰ 9 straipsnyje nustatytų kokybės reikalavimų.

4. Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie rinkėjų ar kandidatų registravimo Europos Parlamento rinkimuose sąlygas ir išsamias taisykles bei 2 dalyje nurodyta informacija būtų prieinama neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus asmenims tinkamomis ryšio priemonėmis, būdais ir formatais.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

⇒ naujas

13 straipsnis

✕ Keitimosi informacija mechanizmas ✕

1. Valstybės narės keičiasi informacija, reikalinga, kad būtų įgyvendinamas 4 straipsnis, ⇒ pakankamai iš anksto prieš rinkimų dieną ⇐ . Tuo tikslu gyvenamosios vietos valstybė narė, remdamasi 9 ir 10 straipsniuose nurodyta oficialia deklaracija, pakankamai iš anksto prieš rinkimų dieną kilmės valstybei narei pateikia informaciją apie pastarosios valstybės piliečius, įrašytus į rinkėjų sąrašus ar esančius kandidatais ⇒ ne vėliau kaip likus šešioms savaitėms iki Akto dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise 10 straipsnio 1 dalyje nurodyto rinkimų laikotarpio pirmos dienos pradeda kilmės valstybei narei teikti III priede nurodytą informaciją ⇐ . Kilmės valstybė narė, remdamasi savo nacionalinės teisės aktais, imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad jos piliečiai nebalsuotų daugiau kaip vieną kartą arba ~~nebūtų kandidatais~~ ✕ nekandidatuotų ✕ daugiau kaip vienoje valstybėje narėje.

↓ naujas

2. Kilmės valstybė narė užtikrina, kad 1 dalyje nurodytos priemonės netrukdytų jos piliečiams balsuoti ar kandidatuoti kitų rūšių rinkimuose.

3. Šio straipsnio 1 dalies tikslais Komisija suteikia saugią priemonę, kuria valstybėms narėms padedama keisti III priede nurodyta informacija. Ši priemonė sudaro sąlygas gyvenamosios vietos valstybėms narėms šifruota forma teikti tą informaciją kiekvienai kilmės valstybei narei, kurios piliečiai pateikė 9 ir 10 straipsniuose nurodytas oficialias deklaracijas.

4. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl III priede nurodytos informacijos dalinio pakeitimo.

³⁰

2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriama bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1).

5. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pagal Reglamento (ES) 2016/679 IV skyriaus reikalavimus būtų nustatytos su 3 dalyje nurodytos saugios priemonės veikimu susijusios atsakomybės sritys ir pareigos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

14 straipsnis

Konkrečios balsavimo priemonės

Valstybės narės, kurios numato išankstinio balsavimo, balsavimo paštu, elektroninio ir internetinio balsavimo Europos Parlamento rinkimuose galimybes, užtikrina, kad Sąjungos rinkėjai galėtų naudotis tais balsavimo metodais panašiomis sąlygomis į tas, kurios taikomos jų piliečiams.

15 straipsnis

Stebėseną

Valstybės narės paskiria instituciją, atsakingą už atitinkamų statistinių duomenų apie Sąjungos piliečių, kurie neturi valstybės narės pilietybės, dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose rinkimą ir teikimą visuomenei ir Komisijai.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

III SKYRIUS

~~LEIDŽIANČIOS NUKRYPTI~~ ~~NUKRYPTI LEIDŽIANČIOS NUOSTATOS~~ ~~IR PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS~~

~~1614~~ straipsnis

~~Nukrypti leidžiančios nuostatos~~

1. Jei ~~1993 m. sausio 1 d.~~ tam tikroje valstybėje narėje gyvenančių ir nesančių jos piliečiais Sąjungos piliečių, sulaukusių amžiaus, nuo kurio suteikiama balsavimo teisė, dalis viršija ~~20 % bendro ten gyvenančių to amžiaus Sąjungos piliečių skaičiaus,~~ tam tikroje valstybėje narėje gyvenančių ir jos pilietybės neturinčių Sąjungos piliečių, sulaukusių rinkimų teisės amžiaus, dalis viršija 20 proc. bendro ten gyvenančių to amžiaus valstybės narės pilietybę turinčių ir jos neturinčių Sąjungos piliečių skaičiaus, ta valstybė narė, nukrypda nuo 3, 9 ir 10 straipsnių, gali:

- a) ~~Bendrijos rinkėjams, pragyvenusiems toje valstybėje narėje minimalų, ne ilgesnį kaip penkerių metų laikotarpį, apriboti balsavimo teisę~~ suteikti teisę balsuoti tik Sąjungos rinkėjams, pragyvenusiems toje valstybėje narėje minimalų, ne ilgesnį kaip penkerių metų laikotarpį ;

b) ~~Bendrijos piliečiams, turintiems teisę būti kandidatais, pragyvenusiems toje valstybėje narėje minimalų, ne ilgesnį kaip 10 metų laikotarpį, apriboti teisę būti kandidatais~~ ☒ suteikti teisę kandidatuoti tik Sąjungos piliečiams, turintiems teisę kandidatuoti, pragyvenusiems toje valstybėje narėje minimalų, ne ilgesnį kaip 10 metų laikotarpį ☒ .

Šios nuostatos ~~neatmeta atitinkamų priemonių, kurių ši~~ ☒ nedaro poveikio atitinkamos priemonėms, kurių ta ☒ valstybė narė gali imtis dėl kandidatų sąrašų sudėties ir kuriomis pirmiausia siekiama skatinti ~~valstybės narės piliečiais nesančių~~ ☒ valstybės narės pilietybės neturinčių ☒ Sąjungos piliečių integraciją.

Tačiau ~~Bendrijos rinkėjams ir teisę būti kandidatais turintiems Bendrijos piliečiams~~ ☒ Sąjungos rinkėjams ir Sąjungos piliečiams, turintiems teisę kandidatuoti ☒ , kurie dėl to, kad pasirinko gyventi ne kilmės valstybėje narėje, arba dėl tokio gyvenimo trukmės neturi teisės balsuoti ar ~~būti kandidatais~~ ☒ kandidatuoti ☒ toje kilmės valstybėje, pirmiau išdėstyti su gyvenimo trukme susiję reikalavimai netaikomi.

2. Tais atvejais, kai ~~1994 m. vasario 1 d.~~ kurios nors valstybės narės įstatymai numato, kad ten gyvenantys kitos valstybės narės piliečiai turi teisę balsuoti ~~per tos valstybės parlamento rinkimus~~ tos valstybės parlamento rinkimuose ir gali būti įrašyti į tos valstybės rinkėjų sąrašą lygiai pagal tokius pačius reikalavimus kaip ir jos piliečiai ☒ pilietybę turintys rinkėjai ☒ , pirmoji valstybė narė, nukrypdamą nuo šios direktyvos, tokiems piliečiams gali netaikyti 6–13 straipsnių ~~reikalavimų~~.

3. ~~Iki 1997 m. gruodžio 31 d. ir vėliau prieš~~ 18 mėnesių iki kiekvienų rinkimų ~~į Europos Parlamentą,~~ ☒ Europos Parlamento rinkimų ☒ Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ~~pranešimą, kuriame~~ ☒ ataskaitą, kurioje ☒ ji pareiškia pastabas dėl to, ar atitinkamoms valstybėms narėms vadovaujantis ~~EB sutarties 8b~~ ☒ SESV 22 ☒ straipsnio 2 dalimi suteikta ~~leidžianti~~ nukrypti leidžianti nuostata yra vis dar pateisinama, ir pasiūlo daryti reikalingus pakeitimus.

Valstybės narės, taikančios ~~leidžiančias nukrypti išlygas~~ leidžiančias nuostatas pagal ~~šio straipsnio~~ 1 dalį, pateikia Komisijai visą reikalingą paaiškinamojo pobūdžio informaciją.

~~15 straipsnis~~

~~Ketvirtiesiems tiesioginiams rinkimams į Europos Parlamentą taikomos šios specialios nuostatos:~~

a) ~~Sąjungos piliečiams, kurie 1994 m. vasario 15 d. jau turi teisę balsuoti gyvenamosios vietos valstybėje narėje ir kurių pavardės įrašytos į gyvenamosios vietos valstybės narės rinkėjų sąrašą, 9 straipsnyje nustatyti formalumai netaikomi;~~

b) ~~valstybės narės, kuriose rinkėjų sąrašai buvo galutinai parengti iki 1994 m. vasario 15 d., imasi reikalingų priemonių, kad sudarytų sąlygas Bendrijos rinkėjams, norintiems ten pasinaudoti teise balsuoti, pakankamai iš anksto prieš rinkimų dieną įrašyti savo pavardes į rinkėjų sąrašus;~~

e) ~~valstybės narės, kurios nesudaro specialių rinkėjų sąrašų, bet apie balsavimo teisę informuoja gyventojų registre, ir tais atvejais, kai balsavimas nėra privalomas,~~

~~taip pat šią sistemą gali taikyti Bendrijos rinkėjams, kurie yra įrašyti į tą registrą ir kurie, individualiai informuoti apie savo teises, nėra pareiškę noro pasinaudoti balsavimo teise kilmės valstybėje narėje. Jos išsiunčia kilmės valstybei narei dokumentą, rodantį tų rinkėjų pareikštą ketinimą balsuoti gyvenamosios vietos valstybėje narėje;~~

~~d) valstybės narės, kuriose kandidatų kėlimo politinėms partijoms ir grupėms vidinę procedūrą reglamentuoja įstatymas, gali nustatyti, kad sprendimai, priimti iki 1994 m. vasario 1 d. šio įstatymo nustatyta tvarka, ir toliau galioja.~~

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1746 straipsnis

☒ Ataskaitų teikimas ☒

↓ naujas

1. Per šešis mėnesius nuo kiekvienų Europos Parlamento rinkimų valstybės narės siunčia Komisijai informaciją apie šios direktyvos taikymą savo teritorijoje. Be bendrų pastabų, ataskaitoje pateikiami statistiniai duomenys apie Sąjungos rinkėjų ir Sąjungos piliečių, turinčių teisę kandidatuoti, dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose ir priemonių, kurių imtasi tokiam dalyvavimui remti, santrauka.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

⇒ naujas

~~Iki 1995 m. gruodžio 31 d. ⇒ 2. Per vienus metus nuo kiekvienų Europos Parlamento rinkimų ☒ Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pranešimą apie šios direktyvos taikymą 1994 m. birželyje vykstantiems rinkimams į Europos Parlamentą ☒ taikymo ataskaitą ☒ . Taryba, remdamasi minėtu pranešimu bei Komisijos pasiūlymu, gali vienbalsiai priimti nuostatas, iš dalies keičiančias šią direktyvą.~~

18 straipsnis

Vertinimas

Per dvejus metus nuo 2029 m. Europos Parlamento rinkimų Komisija įvertina šios direktyvos taikymą ir parengia šioje direktyvoje nustatytų tikslų įgyvendinimo pažangos vertinimo ataskaitą. Įvertinimas taip pat apima 13 straipsnio veikimo peržiūrą.

19 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

20 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 9, 10 ir 13 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

3. Taryba gali bet kada atšaukti 9, 10 ir 13 straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 9, 10 ir 13 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui Taryba praneša

Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

⇒ naujas

2147 straipsnis

⊠ Perkėlimas į nacionalinę teisę ⊠

Valstybės narės ~~priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 1994 m. vasario 1 d., įgyvendina šią direktyvą~~ ⇒ ne vėliau kaip 2023 m. gegužės 31 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi 9 straipsnio 2 ir 4 dalių, 10 straipsnio 1 dalies, 11 straipsnio 1, 3 ir 4 dalių, 12 straipsnio, 13 straipsnio 1, 2 ir 3 dalių, 14, 15, 17 straipsnių ir I, II bei III priedų ⊠. ~~Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.~~ ⊠ Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą. ⊠

↓ naujas

Tas nuostatas jos taiko nuo 2023 m. gegužės 31 d.

↓ 93/109/EB (pritaikytas)

Valstybės narės, priimdamos tas ~~priemones~~ ⊠ nuostatas ⊠, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. ⊠ Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. ⊠ Nuorodos darymo tvarką ⊠ ir minėto teiginio redakciją ⊠ nustato valstybės narės.

⊠ 2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus. ⊠

⊠ 22 straipsnis ⊠

⊠ Panaikinimas ⊠

⊠ Direktyva 93/109/EB su pakeitimais, padarytais direktyva, nurodyta IV priedo A dalyje, panaikinama nuo 2023 m. gegužės 31 d., nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų, nurodytų IV priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminais. ⊠

☒ Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šią direktyvą, ir skaitomos pagal V priede pateiktą atitikties lentelę. ☒

2318 straipsnis

☒ Įsigaliojimas ir taikymas ☒

~~Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje dieną.~~ ☒ Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ☒ .

☒ 1–8 straipsniai, 9 straipsnio 1 ir 3 dalys, 10 straipsnio 2 dalis ir 11 straipsnio 2 dalis taikomi nuo 2023 m. gegužės 31 d. ☒

2419 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas